

MITURI ♦ LEGENDE

**DONALD ALEXANDER
MACKENZIE**

ZEII ȘI REGII EGIPTULUI ANTIC

Mituri și legende egiptene

CUPRINS

<i>Prefață</i>	9
<i>Introducere</i>	11
CAPITOLUL I:	
LEGENDA CREAȚIEI A ADORATORILOR SOARELUI	15
CAPITOLUL II:	
TRAGEDIA LUI OSIRIS	21
CAPITOLUL III:	
ZORII CIVILIZAȚIEI	45
CAPITOLUL IV:	
ȚĂRANUL CARE A AJUNS REGE	63
CAPITOLUL V:	
MITURI RASIALE ÎN EGIPT ȘI EUROPA	75
CAPITOLUL VI:	
CETATEA ZEULUI ELF	91
CAPITOLUL VII:	
MOARTE ȘI JUDECATĂ	103
CAPITOLUL VIII:	
RELIGIA PIETRARIILOR	127
CAPITOLUL IX:	
O ZI ÎN ANTICUL MEMPHIS	137
CAPITOLUL X:	
MARII FARAONI AI PIRAMIDELOR	153
CAPITOLUL XI:	
POVEȘTI POPULARE DE CINCIZECI DE SECOLE	159
CAPITOLUL XII:	
TRIUMFUL ZEULUI SOARE	159

CAPITOLUL I:

LEGENDA CREAȚIEI A ADORATORILOR SOARELUI

Abisul Primordial - Apare „Oul-Suflet” al lui Ra - Zeii Străvechi - Isis și complotul Șarpelui pentru a-l rivaliza pe Ra - Cum a fost obținut Numele său Magic - Ra caută să distrugă Omenirea - O Zeiță Răzbunătoare - Potopul - Adoratorii sunt cruțați - Originea Sacrificiului - Ra urcă la Cer - Puii de reptile ai Zeului Pământului - Thoth, Adjunctul - Călătoria de Noapte a Zeului Soare - Pericolele Lumii de Dincolo - Renașterea Soarelui la Zori.

LA ÎNCEPUT, lumea era o imensitate de apă numită Nu, și era lăcașul Marelui Tată. El era Nu, căci el era abisul, și el i-a dat ființă zeului soare care a spus: „Iată! Sunt Khepera la zori, Ra la miazăzi și Tum la amurg”. Zeul strălucirii a apărut mai întâi ca un ou strălucitor care plutea pe pieptul apei, iar spiritele adâncului, care erau Tații și Mamele, erau acolo cu el, așa cum el era cu Nu, căci ei erau însoțitorii lui Nu.

Acum, Ra era mai mare decât Nu, din care s-a ridicat. El era tatăl divin și conducătorul puternic al zeilor, iar cei pe care i-a creat mai întâi, după dorința sa, au fost Shu, zeul vântului, și consoarta sa Tefnut, care avea cap de leoaică și era numită „Cea care Scuipă”, deoarece ea trimitea ploaia. Mai târziu, aceste două zeități au strălucit ca stele printre constelațiile cerului și au fost numiți „Gemenii”.

Apoi au luat ființă Seb, zeul pământului, și Nut, zeița firmamentului, care au devenit părinții lui Osiris și ai consoartei sale Isis, precum și ai lui Set și ai consoartei sale Nepthys.

Ra a vorbit la începutul Creației și a poruncit pământului și cerurilor să se ridice din pustietatea de apă. În strălucirea maiestății sale, acestea au apărut, iar Shu, cel care ridică, a înălțat-o pe Nut. Ea a format bolta, care este arcuită peste Seb, zeul pământului, care zace întins sub ea – de unde, la orizontul estic, ea se sprijină pe degetele de la picioare, până unde, la orizontul vestic, aplecându-se cu brațele întinse, se sprijină pe vârfurile degetelor. În întuneric se văd stelele care scânteiază pe trupul ei și peste marile ei membre neobosite.

Când Ra, după dorința sa, a rostit gândurile adânci ale minții sale, ceea ce a numit a luat ființă. Când a privit în spațiu, ceea ce a dorit să vadă a apărut în fața lui. El a creat toate lucrurile care se mișcă în ape și pe pământul uscat. Omenirea s-a născut din ochiul său, iar Ra, Creatorul, care era conducătorul zeilor, a devenit primul rege pe pământ. El umbla printre oameni; a luat formă asemenea lor, iar pentru el secolele erau ca anii.

Ra avea multe nume care nu erau cunoscute zeilor sau oamenilor și avea un nume secret care îi dădea puterea divină. Zeița Isis, care locuia în lume ca femeie, s-a plictisit de căile omenirii; ea căuta mai degrabă să fie printre zeii cei puternici. Era o vrăjitoare și își dorea nespus să aibă putere egală cu Ra în ceruri și pe pământ. În inima ei, așadar, tânjea să cunoască numele secret¹⁹ al zeului stăpânitor, care era ascuns în pieptul lui și nu era niciodată dezvăluit prin viu grai.

În fiecare zi, Ra ieșea la plimbare, iar zeii care făceau parte din alaiul său îl urmau; el ședea pe tronul său și rostea

decrete. Îmbătrânise și, pe măsură ce vorbea, umezeala îi picura din gură și cădea pe pământ. Isis l-a urmat și, când i-a găsit saliva, a frământat-o cu pământul pe care căzuse. În forma unei lănci a modelat substanța și aceasta a devenit un șarpe veninos. Ea l-a ridicat; l-a aruncat departe de ea și acesta a rămas pe cărarea pe care Ra obișnuia să o traverseze când urca și cobora prin regatul său, supraveghind ceea ce făcuse. Iar șarpele sacru pe care l-a creat Isis era invizibil pentru zei și oameni.

Curând a venit o zi când Ra, zeul cel bătrân, mergea pe cărare urmat de însoțitorii săi. S-a apropiat de șarpele care îl aștepta, iar șarpele l-a mușcat.

Veninul arzător i-a intrat în trup, iar Ra a fost lovit de o durere mare. Un strigăt puternic și grozav i-a ieșit de pe buze și s-a auzit până în înaltul cerului.

Atunci zeii care erau cu el au zis: „Ce ți s-a întâmplat?” și „Ce lucru este acesta?”.

Ra nu a răspuns; tremura; tot trupul îi vibra și dinții îi clănțăneau, căci veninul se revărsa în carnea lui așa cum face Nilul când inundă pământul Egiptului. Dar, în cele din urmă, s-a stăpânit și și-a potolit inima și temerile inimii. A vorbit, iar cuvintele sale au fost:

„Adunați-vă în jurul meu, voi care sunteți copiii mei, ca să vă pot face cunoscut lucrul dureros care mi s-a întâmplat chiar acum. Sunt lovit de o durere mare de către ceva ce nu cunosc... de ceva ce nu pot vedea. Despre asta am cunoștință în inima mea, căci nu mi-am făcut singur rău cu propria-mi mână. Iată! Sunt lipsit de putere să fac cunoscut cine m-a lovit astfel. Niciodată până acum o asemenea suferință și durere nu au fost ale mele”.

A vorbit mai departe, zicând: „Sunt un zeu și fiul unui zeu; sunt Cel Puternic, fiul Celui Puternic. Nu, tatăl meu, a

conceput numele meu secret care îmi dă putere și l-a tăinuit în inima mea, astfel încât niciun magician să nu-l poată afla vreodată și, aflându-l, să primească puterea de a lucra răul împotriva mea.

Pe când ieșeam, chiar acum, privind lumea pe care am creat-o, un lucru malign m-a mușcat. Nu este foc, și totuși îmi arde carnea; nu este apă, și totuși trupul mi-e rece și membrele îmi tremură. Ascultați-mă acum! Porunca mea este ca toți copiii mei să fie aduși lângă mine, pentru ca ei să pronunțe cuvinte de putere care să fie simțite pe pământ și în ceruri”.

Toți copiii lui Ra au fost aduși în fața lui, așa cum a fost dorința sa. Isis, vrăjitoarea, a venit în mijlocul lor și toți se întristau amarnic, în afară de ea. Ea a rostit cuvinte puternice, căci putea rosti incantații pentru a supune durerea și pentru a da viață celor din care viața plecase. Lui Ra i-a spus Isis, zicând: „Ce te doare, sfinte tată? ... Ai fost mușcat de un șarpe, una dintre creaturile pe care tu le-ai creat. Voi țese vrăji; voi zădărnici planul dușmanului tău cu magie. Iată! Îl voi copleși pe șarpe cu desăvârșire în strălucirea slavei tale”.

El i-a răspuns, zicând: „Un lucru malign m-a mușcat. Nu este foc, și totuși îmi arde carnea. Nu este apă, și totuși trupul mi-e rece și membrele îmi tremură. Ochii mi s-au încețoșat. Picături de sudoare îmi cad de pe față”.

Isis i-a vorbit tatălui divin și a zis: „Trebuie ca, chiar acum, să-mi dezvălui numele tău secret, căci, cu adevărat, poți fi eliberat de durerea și suferința ta prin puterea numelui tău”.

Ra a ascultat-o cu tristețe. Apoi a spus: „Eu am creat cerurile și pământul. Iată! Eu chiar am plăsmuit pământul, iar munții sunt lucrarea mâinilor mele; am făcut marea și fac Nilul să inunde pământul Egiptului. Sunt Marele Tată al zeilor

și al zeitelor. Le-am dat viață. Am creat orice lucru viu care se mișcă pe pământul uscat și în adâncurile mării. Când deschid ochii, se face lumină; când îi închid, se face întuneric gros. Numele meu secret nu este cunoscut zeilor. Sunt Khepera la zori, Ra la miazăzi și Tum la amurg”.

Așa a vorbit tatăl divin; dar, oricât de puternice și magice erau cuvintele sale, ele nu i-au adus nicio ușurare. Veninul încă îi ardea în carne și trupul îi tremura. Părea gata să moară.

Isis, vrăjitoarea, l-a auzit, dar nu era nicio tristețe în inima ei. Își dorea, mai presus de toate, să împartă puterea lui Ra și trebuia neapărat să i se dezvăluie numele său sacru pe care Nu l-a conceput și rostit la început. Așa că i-a spus lui Ra, zicând:

„Părinte divin, încă nu ai rostit numele tău de putere. Dacă mi-l vei dezvălui, voi avea tăria să-ți aduc vindecare”.

Mai fierbinte decât focul ardea veninul în inima lui Ra. Ca niște flăcări furioase îi mistuia carnea și suferea o agonie cruntă. Isis a așteptat și, în cele din urmă, Marele Tată a vorbit cu maiestatea sa și a zis: „Este voia mea ca lui Isis să-i fie dat numele meu secret și ca acesta să părăsească inima mea și să intre în a ei”.

Când a vorbit astfel, Ra a dispărut din fața ochilor zeilor. Barca soarelui era goală și s-a lăsat un întuneric gros. Isis a așteptat și, când numele secret al tatălui divin era pe cale să-i părăsească inima și să treacă în a ei, ea i-a vorbit lui Horus, fiul ei, și a zis:

„Acum, constrânge-l pe zeul stăpânitor, printr-o vrajă puternică, să-și cedeze și ochii, care sunt soarele și luna”.²⁰

Isis a primit atunci în inima ei numele secret al lui Ra, iar marea vrăjitoare a spus:

„Ieși, veninule, din Ra; ieși din inima lui și din carnea lui; curgi afară, strălucind din gura lui... Am lucrat vraja... Iată! Am biruit șarpele și am făcut ca veninul să fie vărsat pe pământ, deoarece numele secret al tatălui divin mi-a fost dat mie... Acum lasă-l pe Ra să trăiască, căci veninul a pierit”.

Așa a fost zeul tămăduit. Veninul i-a părăsit trupul și nu a mai fost nicio durere în inima lui sau vreo tristețe.

Pe măsură ce Ra îmbătrânea conducând peste oameni, au fost unii printre supușii săi care vorbeau cu dispreț despre el, zicând: „Bătrân este, într-adevăr, Regele Ra, căci acum oasele lui sunt de argint și carnea lui s-a transformat în aur, deși părul său este încă de un lapis lazuli (albastru-închis) veritabil”.

La Ra a ajuns cunoștința cuvintelor rele care erau rostite împotriva lui și a fost mânie în inima lui, deoarece existau vorbe răzvrătite pe buzele oamenilor și deoarece aceștia căutau chiar să-l ucidă. El le-a vorbit urmașilor săi divini și le-a zis:

„Aduceți în fața mea pe zeul Shu și pe zeița Tefnut, pe zeul Seb și pe consoarta sa Nut, și pe tații și mamele care au fost cu mine la început, când eram în Nu. Aduceți-l și pe Nu în fața mea. Lăsați-i pe toți să vină aici în taină, astfel încât oamenii să nu-i vadă și, temându-se, să o ia la fugă. Să se adune toți zeii în marele meu templu de la Heliopolis”.

Zeii s-au adunat așa cum a dorit Ra și au făcut plecăciune în fața lui. Apoi au spus: „Spune ce dorești să spui și noi vom asculta”.

El s-a adresat zeilor, zicând: „O, Nu, tu, cel mai vârstnic zeu din care mi-am tras ființa, și voi, zei ancestrali, auziți și aflați acum că vorbe răzvrătite sunt rostite împotriva mea de către omenire, pe care eu am creat-o. Iată! Ei caută chiar să